

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

a Kaposvári Munkácsy Mihály
Gimnáziumban

Az iskolai közösségi szolgálat (IKSZ)fogalma

- a tanuló helyi közösségének javát szolgáló,
- szervezett keretek között folytatott,
- anyagi érdektől független,
- egyéni vagy csoportos tevékenység,
- és annak pedagógiai feldolgozása

a jogszabályban meghatározott nyolc területen.

Jogszabályi háttér az iskolai közösségi szolgálathoz

- **Vonatkozó törvények és rendeletek:**

- 1. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről,
 - 2. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (**133. §**),
 - 3. A 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról.
- GYIK: https://www.oktatas.hu/kozneveles/iskolai_kozossegi_szolgalat/gyik

Néhány fontos alapelv

- A helyi közösség erősítése:
- A közösségi szolgálat során végzett feladat olyan tevékenységet/tevékenységeket jelent, amely(ek) a helyi közösség javát szolgálják, és amelyek **az iskolában vagy az iskola közvetlen környezetében** – esetleg néhány kilométeres körzetében –, **vagy a tanuló lakóhelyén**, vagy annak közvetlen környezetében valósulnak meg.

➤ Szabad választás elve:

- A tanulók – a szülőkkal, tanárokkal való egyeztetés alapján – **maguk választhatják ki** az általuk végzendő tevékenységeket az iskola által megszervezett vagy a maguk által javasolt, **az iskola által** pedig **elfogadott tevékenységek közül**.

■ **Anyagi érdektől függetlenség elve:**

- Az iskolai közösségi szolgálat kapcsán a felek (pedagógus, intézmény, fogadó szervezet, magánszemély, tanuló, szülő) anyagi érdeke a programban nem merülhet fel, **a tanulóknak tevékenysége nem juttathat senkit anyagi haszonhoz.**
- Szakmai feladatokat nem végezhetnek a tanulók, ilyen tevékenység végzése, végeztetése tilos.

➤ **Szervezett keretek közöttiség elve:**

- A középiskola feladata és felelőssége az iskolai közösségi szolgálat szervezése és koordinálása, ezért előírás, hogy csak az iskola szervezésében lehet az elszámolható tevékenységet végezni. A tanulónak a tevékenység megkezdése előtt **rendelkeznie kell az** erre jogosult **iskolai** személy, a feladat felelősének **és szüleinek jóváhagyásával**.

➤ **Arányosság elve:**

- A tanuló **iskolai** (pl.: DÖK) vagy olyan külső **szervezet**nél, amelynek tagja, csak részben végezheti az IKSZ-et. Az ilyen jellegű, egyébként is végzett feladat (pl. diákönkormányzati, sportegyesületi, énekkari vagy bármely más szervezetet érintő) önmagában még nem minősül közösségi szolgálatnak. Ha a tevékenység kiegészül aktív, egyéni, az iskolai közösségi szolgálat jogszabályban említett területein ellátandó többletfeladattal, **az iskola által elfogadott arányban számolható el az előírt 50 óra részeként.**

➤ **Változatosság elve:**

- Az alapvető pedagógiai cél szempontjából fontos, hogy tevékenységtől függően, **lehetőség szerint több területen** (legalább kettő) **és rendszeresen** ismétlődő tevékenységekre épülve végezze a tanuló ún. kontaktóra feladatait.

➤ **Részrehajlás-ellenesség:**

- A tanuló **a közvetlen hozzátartozójánál, annak közvetlen munkahelyén nem végezhet közösségi szolgálatot**, csak nem rokon felnőtt felügyelete alatt, más részlegen. A nagyszülők, segítségre szoruló rokonok, közeli hozzátartozók látogatása önmagában érték, de nem számolható el az IKSZ részeként.

Az IKSZ lebonyolítása

- A közösségi szolgálat lebonyolításának rendje az iskola pedagógiai programjának és IKSZ szabályzatának megfelelően történik.
- A törvényben meghatározott 50 óra teljesítése **az érettségi vizsgára bocsáthatóság feltétele**, melynek meglétéről kiállított igazolást az érettségi elnök ellenőrzi a vizsgák megkezdése előtt.
- Intézményünkben az előírt 50 órányi tevékenység 48 kontaktórából, valamint 1-1 pedagógiai előkészítésre és záró feldolgozásra fordított órából áll.
- A 48 kontaktórából **maximum 20 óra teljesíthető az iskola szervezetén belül**.
- Legalább 28 órát az iskolával együttműködési szerződést kötött intézményeknél kell teljesíteni.

Milyen tevékenységeket végezhetnek a tanulók?

- A nyolc tevékenységi kört a jogszabály határozza meg:
- egészségügyi,
- szociális és jótékonyági,
- oktatási,
- kulturális és közösségi,
- környezet- és természetvédelmi,
- katasztrófavédelmi,
- az óvodáskorú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős területen,
- illetve az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

FOGADÓINTÉZMÉNYEK

- **Milyen intézmények lehetnek fogadóintézmények?**
- Állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetek, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetek, valamint minden nevelési-oktatási intézmény is.
- Intézményünkkel szerződésben álló **partnerszervezetek listája a honlapunkon** megtalálható.
- További információkért az IKSZ-tevékenységért felelős igazgatóhelyetteshez és pedagógusokhoz lehet fordulni:
Kiss István Zoltán i gh.,
Németh Marianna,
Kordé Krisztina

Szervezési tudnivalók, dokumentáció

- A közösségi szolgálati tevékenység megkezdése előtt, a 9. évfolyamon **a tanuló** több évre előre vonatkozóan **jelentkezési lapot tölt ki**, melyen megjelöli, mely tevékenységi területeken kívánja a szolgálatot teljesíteni. A jelentkezési lapon **a szülő aláírásával hozzájárulását adja** a jelzett területen végzendő tevékenységhez.
- A tevékenység megkezdése előtt szükséges a kapcsolattfelvétel a fogadó szervezetnél kijelölt kapcsolattartóval vagy mentorral.
- Az IKSZ tevékenységet **a 9.-11. évfolyamok során** kell elvégezni.
- A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése **tanítási napokon** alkalmanként legkevesebb egy, **legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül** alkalmanként legkevesebb egy, **legfeljebb ötórás időkeretben** végezhető.
- IKSZ miatt **tanóráról nem** lehet hiányozni!

Szervezési tudnivalók, dokumentáció

- A teljesített kontaktórákat a fogadó intézmény az iskola által a tanuló számára készített **közösségi szolgálati naplóban** rögzíti (mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott). A napló a tanuló tulajdona.
- A teljesített kontaktórák **nyilvántartása** az iskolai szoftverben, a **KRÉTA felületén**, valamint a tanulói törzslapon **és a bizonyítványban** történik.
- A belső nyilvántartásunk fontos dokumentuma az **iskolai fejléccel ellátott jelenléti ív**, melyet a partnerintézmények vezetnek. A feladat teljesítését a **fogadóintézmény** kijelölt munkatársa **aláírásával, pecsétjével igazolja**. Ezek alapján vezetjük be a teljesített kontaktórákat az iskolai számítógépes rendszerünkbe.

Szervezési tudnivalók, dokumentáció

- Az IKSZ elvégzését követően a tanuló megfogalmazza **reflexióit** az erre szerkesztett iskolai formanyomtatványunkon, amely az osztályfőnöki órán zajló pedagógiai feldolgozáshoz-értékeléshez nyújt segítséget.
- Az érettségi vizsga megkezdése előtt az igazgatóhelyettes az elvégzett IKSZ-tevékenységről **igazolást** állít ki a tanuló részére. Egyéni munkarendben lévőknek is érettségi előfeltétel a közösségi szolgálat végzése.

Az IKSZ a személyiségfejlesztés fontos eszköze

- *A közösségi szolgálat fejleszti*
- a tanulók kommunikációs készségét,
- a szociális érzékenységet,
- az érzelmi intelligenciáját,
- empátiáját,
- felelősségvállalását,
- önismeretét.
- A **pályaorientáció**ban is fontos szerepe lehet az iskolai közösségi szolgálatnak.